

S. Sayısı : 20

Hava yolları Devlet işletme idaresinin 1933 malî yılı hesabı katisine aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat Riyaseti tezkeresile Hava yolları Devlet işletme idaresinin 1933 yılı son hesabı hakkında kanun lâiyhası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/406, 1/620)

Hava yolları Devlet işletme idaresinin 1933 malî yılı hesabı katisine aid mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresi (3/406)

T. C.

Divanı muhasebat

20 - X - 1937

Sayı { U. 122843
H. 2060

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hava yolları Devlet işletme idaresinin 1933 malî yılı hesabı katisi hakkında tanzim kılınan mutabakat beyannamesinin bağlı olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz eylerim.

D. M. Reisi
S. Oran

Beyanname

1933, 1934 yıllarında Millî Müdafaa vekâletince idare dilib 1935 yılında Nafta vekâletine devredilmiş olan hava yolları Devlet işletme idaresinin 1933 yılı muamelâtına aid olarak Nafia vekâletince tanzim edilmiş olan katî hesab halile kabul ve hesabı katide varidata nazaran fazla görülen sarfiyat sebebi ilişik cetvelde izah edilmiştir. Divanı muhasebatça tetkik ve muhakeme edilmiş olan idare hesabı karşılaştırılarak bu hesabda yazılı rakamların ilişik cetveldeki izahat nazarı itibare alınmak şartile kabule şayan görülmüş olduğunu arz ederiz.

Birinci Reis	D. 1. Reisi	D. 2. Reisi	D. 3. Reisi	D. 4. Reisi	Aza
S. Oran	F. Eke	A. Yurdakul	Â. Özgen	F. Erinc	Y. Ziya Aslan
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Celil Dinçsoy	M. Menemencioğlu	R. Bakuy	H. Demirsoy	M. İ. Erenli	E. R. Ayla
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Müddeiumumî
Naşmi Başak	F. Özbudun	Z. Akif Orbay	M. Ali Apak		Enver Arkun

Havayolları Devlet İşletme İdaresi 1933 yılı son hesabı hakkında kanun lâyihası (1/620)

T. C.

Başvekelet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/3349

27 - X - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Nafia vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 16 - IX - 1936 da Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan Havayolları Devlet işletme idaresinin 1933 ve 1934 malî yıllarına aid hesabı katî kanun lâyihası eshabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

İ. İnönü

1933 malî senesi hesabı katî kanun lâyihasının mucib sebepleri

1 — 1933 malî yılı bütçesile hava yolları Devlet işletme idaresi için 190 000 lira tahsisat ita ve bu miktarda varidat tahmin olunmuştur.

2186 sayılı kanunla bu idare 1933 malî senesinde kurulmuş yeni bir teşekküldür.

Yeni kurulan her teşekkülde olduğu gibi bu idarenin de doğduğu günden itibaren kendisinden beklenen hizmeti tamamen ifa ve tahmin edilen varidatı tahsil etmesine maddi imkân bulunamamıştır.

Her türlü vasıta ve teşkilâtın mahrum ve henüz nüve halinde bulunan bu idarenin içinde yaşamakta olduğu bu ilk yıllarını teazzuv etmiş bir teşekkülün sarfiyat ve hasılat yılı gibi değil bir tecrübe devresi ve yılı olarak kabul etmek lâzımgelir. Tecrübe yıllarında azamî tasarruf esas tutulmuştur.

1933 malî yılı bütçesile kabul edilen ve 2406 sayılı kanunla ilâveten verilen masraf tahsisat yekûnu 190 000 lira olduğu halde hesabı katî cetvelinin sütunu mahsusunda görüleceği üzere bu tahsisatın 73 853 lira 23 kuruşu sarf ve istimal olunmuştur.

İstanbul - Diyarbekir hattı açılmadığı ve beynelmilel hava münakalâtına iştirak edilmediği için tahmin edilen 190 000 lira varidata mukabil de ancak 67 549 lira 9 kuruş tahsil edilmiştir. Bu hesaba göre 6304 lira 14 kuruş bütçe açığı varsa da bu para idare uhdesindeki bütçeye teallük etmeyen emanet paralardan ödenmiş ve 1934 malî yılı bütçesinde bu miktarı kapata bilecek hasılat fazlası mevcud bulunmuş olduğundan ve emanet paralar müracaat ve talep vuku buldukça usulüne tevfikân ve mütekakib seneler hasılat fazlalarından sahiblerine verileceğinden bu açığın kapatılması için fevkalâde bir tedbir ittihaza mahal yoktur.

Bu ciheti izah ve temin için 1933 malî yılı hesabı katî kanun lâyihasının ikinci maddesine hüküm konulmuştur.

Lâyihanın birinci ve üçüncü maddeleri istimal olunan tahsisatla iptal edilecek tahsisatı göstermektedir.

Divanı muhasebat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Di. M. encümeni

Esas No. 1/620, 3/406

Karar No. 8

29 - XI - 1937

Yüksek Reisliğe

Havayolları Devlet işletme idaresinin 1933 malî yılı katî hesabı hakkında Başvekilliğin 27 teşrinievvel 1936 tarihli ve 6/3349 numaralı tezeresile teklif olunan kanun lâyihası ve Divanı muhasebattan gönderilen mutabakat beyannamesi cetvellerile birlikte tetkik ve müzakere edildi.

Mutabakat beyannamesinde varidatta fark olmadığı ve sarfiyatta dairesi masraf defterinde vukua gelen yekûn sehvinin hesabı katiye de sirayet etmiş olmasından dolayı katî hesapta yazılı mebalîğ miktarının 10 kuruş noksan bulunduğu ve idarenin 1933 malî yılı sarfiyatının; varidatından 6 308 lira 24 kuruş fazla olduğu mezkûr yıl varidatının müstahdem ücretini karşılamaması hasabile Millî Müdafaa vekâleti emrindeki Tayyare cemiyeti parasından 6 024 liranın bilâhare ödenmek üzere karz şeklinde alınarak bu paranın memur ve müstahdemler ücretine verildiği ve 28 - V - 1935 tarihli ve 2737 numaralı

kanunla alınan fevkalâde tahsisat ile 1934 malî yılı bütçesinden tediye ve iade kıldıldığı ve mütebaki 280 lira 24 kuruşun da emanat paralarından temin edildiği zikredilmiş olduğundan mutabakat beyannamesinde yazılı rakamlar nazarı itibare alınarak kanun lâyihasının 1 ve 2 nei maddeleri ona göre ve diğer maddeleri de bazı kelimeleri değiştirilmek suretile tadilen kabul edilerek Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere sunuldu.

Di. M. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Niğde	Trabzon	Yozgad
Faik	Mitat Aydın	Sungur
Çorum	İstanbul	Kırşehir
N. R. Yıldırım	H. Gürsoy	H. Börekçi
Konya	Mardin	Kayseri
M. Halid Üner	Hilmi Çoruk	F. Güpgüp
İstanbul	Kastamonu	Denizli
H. Ergin	Nuri Tamaç	H. R. Öktem

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Hava yolları Devlet işletme idaresi 1933 malî senesi hesabı katî kanun lâyihası

MADDE 1 — Hava yolları Devlet işletme idaresinin 1933 malî senesi umum masarifi ilişik (A) cetvelinde gösterildiği veçhile 73 853 lira 23 kuruştur.

MADDE 2 — Hava yolları Devlet işletme idaresinin 1933 malî senesi varidatı ilişik (B) cetvelinde yazılı olduğu üzere tahsil edilmiş olan 67 549 lira 9 kuruşu ile 1934 malî yılı bütçesi varidat fazlasından tefrik edilen 6 304 lira 14 kuruş ki ceman 73 853 lira 23 kuruştur.

MADDE 3 — 1933 malî yılı sonunda sarfolunmayıp iptal olunan tahsisat bakiyesi (A) cet-

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1 — Havayolları Devlet işletme idaresinin 1933 malî yılı Masarifi bitişik (A) cetvelinde yazılı olduğu üzere 73 853 lira 33 kuruştur.

MADDE 2 — Adı geçen idarenin aynı yıl tahsilâtı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere 67 594 lira 9 kuruştur.

MADDE 3 — 1933 malî yılı içinde sarolunmayan ve bitişik (A) cetvelinde ayrı bir sütun-

velinde ayrı bir sütunda gösterildiği üzere 116 146 lira 77 kuruştur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanun hükümlerini yürütmeğe Maliye ve Nafia vekilleri memurdur.

16 - IX - 1936

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
S. Arıkan	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayer
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V. V.
Dr. R. Saydam	Rana Tarhan	C. Bayer

da gösterilen 116 146 lira 67 kuruş tahsisat bakiyesi iptal olunmuştur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun icrasına Maliye ve Nafia vekilleri memurdur .

A - CETVELİ

F.	Muhassasatın nevi	Muhassasat		Sarfiyat		İptal olunan muhassasat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
1	Ücret ve gündelikler	63	488	14	551 33	48	936 67
2	İşletme masrafları	75	792	57	482 65	18	309 35
3	İdare masrafları	4	500	1	819 35	2	680 65
4	İnşaat, tesisat, meydanların istimplâk, kira, ıslah ve tesviyesi	16	220			16	220
5	Tayyare malzeme ve tesisatın sigortası	30	000			30	000
	Yekûn	190	000	73	853 33	116	146 67

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nevi	Muhammenat		Tahsilât	
			Lira	K.	Lira	K.
1	1	Ankara - İstanbul kısmından	70	000	7	594 09
	2	İstanbul - Diyarbakır kısmından	10	000		0
	3	Beynelmilel havaî münakalâttan	50	000		0
	4	Millî Müdafaa vekâleti hava nâzım faslından	60	000		60 000
		Yekûn	190	000	67	594 09